

ת"פ 66772/11/15 - מדינת ישראל נגד אלדד כהן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 66772-11-15 מדינת ישראל נ' כהן

בפני כב' השופט אילן סלע

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוזי ירושלים (פלילי)

נגד

אלדד כהן

ע"י ב"כ עו"ד חגית רוזנברג

המאשימה

הנאשם

גזר דין

הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון במאות עבירות של קבלת דבר במרמה, בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, במספר עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר ובנסיבות מחמירות, בעבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד, בשתי עבירות של פגיעה בפרטיות, בעבירה של התחזות כאדם אחר, עבירה של איסור לנהוג בלי רישיון נהיגה ובעבירה של נהיגה ללא ביטוח חובה תקף.

2. כתב האישום מגולל מסכת של חמישה אישומים בהם נהג הנאשם בדרך של קבלת כספים במרמה, תוך שהוא מנצל מצוקותיהם של אחרים מחד ונדיבות לבם של אחרים מאידך.

3. באישום הראשון תואר כי הנאשם היה מוגבל בפתיחת חשבון בנק בישראל והוא חב כספים רבים לנושים שונים, חלקם אף הגישו תביעות כנגדו ופתחו הליכי הוצאה לפועל. בנסיבות אלו, הנאשם החליט לייסד עמותה שתהיה נחזית להיות למטרות צדקה, בעוד שכוונתו הייתה לקחת את כספי הצדקה, בין היתר על מנת לשלם חלק מחובותיו. הנאשם, שסבר בטעות כי לצורך ייסוד עמותה נדרשת התאגדות של שבעה חברים, מילא, עובר ליום 18.03.10, טופס בקשה לרישום עמותה בו מילא את פרטיו שלו וחתם את שמו, וכן זייף חתימות ופרטים של שישה חברים נוספים ששימשו נושאי משרה לכאורה בעמותה. בהמשך, פנה הנאשם לאדם שהיה בעבר עורך דין אך הושעה לצמיתות מלשכת עורכי הדין, ושילם לו סך של 100 ₪ על מנת שהוא כעו"ד יאמת את חתימות חברי העמותה הפיקטיביים. ביום 18.03.10 הגיש הנאשם בקשה לרישום העמותה אצל רשם העמותות, וביום 22.03.10 נרשמה עמותה בשם "קרן חסדי נעמי ואסתר" אשר מטרתה העיקרית היא עזרה לנזקקים.

4. בהמשך, ביום 25.03.10 הנאשם הגיש לרשם העמותות בקשה דחופה לשינוי שם העמותה, ושוב זייף חתימות של שניים מחברי העמותה הפיקטיביים. ביום 14.04.10 אישר רשם העמותות את שינוי שם העמותה ל"הקרן הכללי למשפחות במצוקה".

5. לצורך ניהול העמותה, הנאשם ביקש משניים מחבריו לפתוח חשבונות בנק, על שם העמותה אותה ייסד, בבנק הדואר ובבנק מרכנתיל, והם עשו כבקשתו. הם גם היו מורשי החתימה היחידים בחשבונות אלו. הבנקים הנפיקו למורשי החתימה המחאות של חשבונות הבנק שנפתחו, והנאשם עשה שימוש בהמחאות אלה לכיסוי חובותיו האישיים, תוך שהוא זייף את המחאות בכך שחתם עליהם חתימה הנחזית להיות חתימת בעל הרשאה והחשבון בחשבונות בנק אלה.

6. במסגרת פעילות העמותה, הנאשם גייס שלא כדין ובמרמה, לכל הפחות סכום של 37,141 ₪ אותו קיבל מאזרחים שתמרו לעמותה לשם קידום מטרותיה בפרט ולמטרות צדקה בכלל. הכסף שגייס הנאשם שימש לכיסוי חובותיו האישיים והוצאות העמותה.

7. באישום השני צוין כי בסביבות חודש אוקטובר 2011, ביקש הנאשם לאסוף תרומות באמצעות העמותה (הנזכרת באישום הראשון), תוך שהוא עושה שימוש בתמונת קטין שהיה חולה במחלת דם נדירה ונזקק להשתלת מח עצם. זאת עשה הנאשם, מבלי לקבל את אישורו של הקטין או אפוטרופסו ומבלי שהיה בכוונתו להעביר את התרומות שיתקבלו לטובת הקטין או מי מטעמו. הנאשם התרים כספים עבור העמותה, תוך שהוא מציג מצג שווא כי הכספים יועברו לצרכיו הרפואיים של הקטין ובני משפחתו. בדרך זו הצליח הנאשם לאסוף לכל הפחות סכום של 5,000 ₪, אך הוא לא העביר דבר לקטין או למי מבני משפחתו, וכל הכסף הלך לכיסו הפרטי של הנאשם או לכיסוי הוצאות העמותה.

8. באישום השלישי תואר כי עובר לשנת 2012, התפרסמה כתבה בעיתון ידיעות אחרונות, ובה תיאור המקרה של קטין נוסף שהיה חולה במחלת סרטן ונזקק לטיפולים. הנאשם ראה את הכתבה בעיתון ידיעות אחרונות וכן את מסע הפרסום באינטרנט, והחליט לעשות שימוש בקורותיו ובתמונתו של הקטין לצורך גיוס כספים לעמותה המתוארת באישום הראשון. הנאשם זייף שני מכתבי המלצה הממליצים לתרום לעמותה; המכתב האחד בזיוף חתימת הרב עובדיה יוסף והמכתב השני בזיוף חתימת הרב רבינוביץ כדי לעודד את ציבור התורמים לתרום כספים לעמותה.

9. לצורך איסוף התרומות עבור העמותה שכר הנאשם את שירותיו של אדם שתפקידו היה להסתובב ברכבו בשכונות בירושלים ולכרוז בכרוז כדי למשוך תורמים לתרום לעמותה להצלתו של הקטין. הנאשם צייד את אותו אדם בפוסטרים הנושאים את תמונתו של הקטין תחת שם פיקטיבי ובהמלצות המזויפות. כל זאת עשה הנאשם, ללא קבלת רשותו של הקטין או מי מבני משפחתו.

10. הנאשם הצליח לגייס סכום כסף שאינו ידוע למאשימה, תוך שהוא העביר לאדם שכרז אודות המקרה 49% מהתרומות שהתקבלו וביתרה השתמש הנאשם לצורך כיסוי חובותיו האישיים והוצאות העמותה, מבלי שהעביר דבר לקטין או לאפוטרופסו.

11. באישום הרביעי צוין כי בחודש ינואר 2010 הנאשם פנה למר אריה זילבר (להלן: "המתלונן") וביקש ממנו הלוואה בסך של 120,000 ₪ לצורך רכישת מכבסה ברחוב עלי הכהן 21. הנאשם הציע כי יעמיד למתלונן בטחונות: שטר חוב עליו חתומים שלושה ערבים, רישום משכון על דירתו ברשם המשכונות וכן המחאה אישית שלו. ביום 13.01.10 נחתם חוזה הלוואה בין הנאשם למתלונן בדירת המתלונן בבני ברק. במעמד מתן הלוואה על סך 120,000 ש"ח,

מסר הנאשם למתלונן המחאה אישית שלו, רישום המעיד על רישום משכון על דירתו ברשם המשכונות, וכן שטר חוב מזויף; הזיוף מתבטא בכך שהנאשם זייף את חתימתם של שלושת הערבים הרשומים בשטר החוב המזויף. ביום 24.01.10 הנאשם הגיש לרשם המשכונות הודעה על ביטול משכון, תוך שהוא זייף את חתימתו של המתלונן על הודעת ביטול המשכון.

12. באישום החמישי צוין כי עובר ליום 15.02.14 הנאשם החזיק בתעודת זהות של מר אשר גד חיים. ביום 15.02.14 עוכב הנאשם על ידי שוטרי תנועה בחשד לביצוע עבירה של נהיגה ללא חגורת בטיחות. הנאשם הזדהה בפני השוטרים בשם "אשר גד חיים" באמצעות תעודת זהות של אשר, וזאת כיוון שלא היה ברשותו רישיון נהיגה בתוקף באותה העת. השוטרים כתבו דו"ח תנועה על שמו של אשר גד חיים ואפשרו לנאשם להמשיך לנהוג.

הסדר הטיעון ונימוקי הצדדים לאישורו

13. המאשימה וב"כ הנאשם הגיעו להסדר שבמסגרתו הודה הנאשם בחמשת האישומים נשוא כתב האישום.

14. הסדר הטיעון כלל גם הסכמה לעניין העונש, ולפיו עתרו הצדדים במשותף לעונש של 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 15,000 ש"ח אשר ישולם ב-10 תשלומים.

15. ב"כ המאשימה נימק את ההסדר המקל, החורג לקולא ממתחם הענישה בכך שהנאשם לקח אחריות והודה במיוחס לו וחסך זמן רב של שמיעת עדים רבים, בחלוף הזמן מביצוע העבירות ובפרט נוכח הליך שיקום משמעותי שהנאשם עבר. כן צוין שהנאשם הגיע להסדר עם המתלונן באישום הרביעי, הוא המתלונן שנפגע באופן המשמעותי ביותר, והחזיר לו 120,000 ₪.

16. ב"כ הנאשם ציינה כי הנאשם הביע חרטה על המעשים שנעשו לפני כשבע שנים בשנת 2010. הרקע למעשים, התנהלות כלכלית בעייתית של הנאשם שהביאו אותו לחובות גדולים לבנקים ולאנשי השוק האפור והוא אף הוכרז כפושט רגל. חרף כל זאת, הנאשם לקח אחריות על חייו ועשה שינוי משמעותי באורח חייו. הוא התחיל להחזיר את חובותיו ולעבוד בעבודה מסודרת. הוא עבר קורסים בהנהלת חשבונות וסדנא להתנהלות כלכלית נבונה. בשנת 2015 הוא החל בהליך טיפולי פרטי וכפי שעולה ממכתבה של הפסיכותרפית, הנאשם התמיד בטיפול, עבר שינוי משמעותי בדרך מעוררת הערכה והבין בצורה ברורה את הפסול שבמעשיו. כן ציינה כי הנאשם החזיר למתלונן את הכספים שלקח ממנו, כפי שניתן ללמוד מהסכם שנחתם ביניהם. לדבריה, נוכח ההליך השיקומי המשמעותי שהנאשם עבר, קבלת האחריות על המעשים והחרטה עליהם, נכון לאמץ את העונש לו עתרו הצדדים.

17. הנאשם ציין בפני בית המשפט את אמונו בתהליך שעבר והשינוי שהתחולל בו.

דין והכרעה

18. בהתאם להלכה הפסוקה, אין בהסכמת הצדדים לעניין העונש הראוי כדי למנוע מבית המשפט לבחון את העונש המוסכם על פי המבחנים הקבועים בחוק, תוך יישום הוראותיו בכלל זה הוראות תיקון 113 לחוק (ע"פ 3856/13 גוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.02.14)). במסגרת זו יש לבחון את מתחם הענישה ואת העונש הראוי בתוך המתחם במנותק מן ההסדר ולהשוות את העונש המוסכם לעונש שהיה צפוי לנאשם אלמלא ההסדר; ולבחון מה מידת ההקלה שניתנה לנאשם במסגרת ההסדר והאם ההסדר מאזן כראוי בין הקלה זו לבין האינטרס הציבורי (ראו: ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.12.13)).

19. במקרה זה, הנאשם פעל, פעם אחר פעם בדרך של זיוף מסמכים מתוך כוונה לקבל דבר במרמה, בנצלו לשם כך את מצוקתם של אחרים, חולים ונזקקים מחד, ואת נדיבות לבם של אחרים החפצים לעשות צדקה וחסד. דרך המרמה הובילה אותו גם לזיוף מסמכים שהיה בהם כדי להונות את המתלונן באישום הרביעי ולהוציא ממנו סך של 120,000 ₪. הנאשם הפך את השקר והמרמה לשיטה ובדרך זו גם הזדהה בפני שוטרים באמצעות תעודת זהות של אחר כדי להעלים מהם את עובדת היותו נוהג ללא רישיון וללא ביטוח חובה תקף. מדובר בעבירות שדרשו תכנון מוקדם שגרמו לנזק משמעותי למתלוננים אשר סברו כי נתנו כספים לצדקה ולמעשה הם התגלגלו לידיים פרטיות. בכך פגע הנאשם בזכות הקניין של המתלוננים. עבירת התעבורה שהנאשם הורשע בה הינה עבירה שנועדה להגן על בטחון הציבור ולמנוע סיכון חיי אדם. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשע הנאשם, כוללת מאסר בפועל, ובדרך כלל - מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריח. לצד זאת יש לזכור כי הנאשם יליד 1981, כיום בן 36, נעדר עבר פלילי.

20. יצוין, כי אכן, מבחינת גובה הנזק, נזקו של המתלונן באישום הרביעי היה הגדול ביותר - 120,000 ₪. ואולם מבחינה אחרת חמורים דווקא מעשיו של הנאשם באישומים האחרים, שם הוא גזל את הרבים כשהוא הטעה אנשים רבים לסבור כי הם נותנים כספים לצדקה. החומרה באה לידי ביטוי בין היתר בכך, שלאילו שכספים הגיע לנאשם במסגרת המעשים המפורטים באישומים הראשון, השני והשלישי, בסוברים כי מדובר בצדקה, לא ניתן להשיב את הגזילה.

21. כבר חכמנו ז"ל עמדו על חומרת הגניבה מהרבים. כך נאמר בתוספתא (מסכת בבא קמא, פרק י, יד): "הגוזל את הרבים חייב להחזיר לרבים חמור גזל הרבים מגזל היחיד שהגוזל את היחיד יכול לפייסו ולהחזיר לו גזילו הגוזל את הרבים אין יכול לפייסו ולהחזיר להן גזילן". אכן, חכמים תקנו דרך תשובה לגזלני הרבים, בכך שיעשו בכסף פעולות לטובת הציבור, שייתכן וגם הנגזלים ייהנו מהם, ובלשון התלמוד (תלמוד בבלי, מסכת ביצה דף כט עמוד א): "גזל ואינו יודע למי גזל - יעשה בהם צרכי רבים. מאי נינהו (=מה הם)? - אמר רב חסדא: בורות שיחין ומערות". בדרך זו, יש "קצת תשובה" למעשיו ותיקון חטאו, אך אין בה תיקון שלם כיוון שאינו משיב לבעלים ממנום כראוי (הרב יהושע פלק כץ, סמ"ע, חושן משפט, סימן רלא ס"ק לד).

22. לצד זאת הרמב"ם כתב (משנה תורה, הלכות תשובה פרק ד, הלכה ו) שעל אף שגזל הרבים הוא מהדברים המעכבים את התשובה כי הגזלן אינו יודע למי ישיב, אין הם מונעים את התשובה, ואם עשה אדם תשובה מהן הרי זה בעל תשובה. ובהמשך לכך, הרב יחיאל מיכל הלוי אפשטיין (רב העיר נובהרדוק בשלהי המאה ה-19) כתב בספרו ערוך השולחן (חושן משפט, סימן שסו, סעיף ג) דברי חיזוק לאדם שבא לעשות תשובה על גזל הרבים: "וכשיעשה צרכי רבים יסבב ה' שכל אחד מהנגזלים או מיורשיהם ינהה כפי ערך גזילתו ושימחלו לו והבא לטהר מסייעין אותו מן השמים" (וכך כתב גם בספר אורחות צדיקים שמחברו אינו נודע, שער התשובה ד"ה 'בכל אלה'). במובן זה, בתשלום קנס לאוצר

המדינה יש עשיית צרכי רבים באופן שיש בזה הנאה לכל העולם, למי שגזל ממנו וגם לאחרים.

23. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ושקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, ובהתאם להלכה הפסוקה בדבר התערבות בית המשפט בהסדרי טיעון, איני סבור כי מדובר באחד מאותם מקרים חריגים בהם יש מקום לסטייה מהסדר הטיעון בשל פגם או פסול משמעותי בשיקולי התביעה בהגיעה להסדר הטיעון, אף שאין ספק כי מדובר בהסדר המקל עם הנאשם באופן משמעותי בעונש החורג מהעונש ההולם במקרה זה (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577, 609 (2002); ע"פ 3068/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.11.10)). הצדדים טענו לקשיים הצפויים בניהול המשפט, לרבות ריבוי עדים; לחלוף הזמן מביצוע העבירות, לשיקום שעבר הנאשם, ובשים לב לאינטרס הציבורי שבהשגת הודיית הנאשם ובקבלת אחריותו למעשיו והאינטרס הציבורי במובנו הרחב - החיסכון בזמן השיפוטי ובמשאבי התביעה והאינטרס הקיים בניצול יעיל של המשאבים שבידי כלל גורמי האכיפה; וציפיותיו של הנאשם, אשר הודה על סמך הסדר טיעון ויתר על זכותו לניהול הליך, איני סבור כי ניתן לומר כי ההסדר סוטה מהגבולות שנקבעו בפסיקה לעניין הסדרי טיעון (ע"פ 1958/98 בעניין פלוני, בעמ' 608; ע"פ 2021/17 מצגר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 30.04.17)). גם יש לזכור כי שבהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר השתכנע כי יש סיכוי ממשי בשיקומו של הנאשם.

24. בשים לב לכך, אני מאמץ את ההסדר ומשית על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה ובכפוף לה. הנאשם יתייצב ביום 23.10.17 עד השעה 9:00 ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז דרום בבאר שבע.
- ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן יעבור על אחת מהעבירות בהן הורשע או כל עבירת רכוש אחרת מסוג פשע בתוך 3 שנים מהיום.
- ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם כן יעבור על אחת מהעבירות בהן הורשע או כל עבירת רכוש אחרת מסוג עוון בתוך 3 שנים מהיום.
- ד. קנס בסך ₪ 15,000 אשר ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 1.11.17 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אי עמידה באחד התשלומים יביא לפירעון מיידי של כל היתרה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' תשרי תשע"ח, 25 ספטמבר 2017, במעמד המתייצבים.

